

Werkpleklerin: Opleiden in de context van de school

Samen Opleiden

De opleidingsscholen hebben als doel om vanuit een grote **diversiteit** aan schoolcontexten, in een **wederkerige samenwerkingsrelatie**, (aanstaande) leraren op te leiden en te professionaliseren met een sterke **professionele identiteit**, waarbij het **onderzoekend intentioneel handelen en leren** van alle (aanstaande) leraren en (pabo) docenten voorop staat.

Er is daarbij een vorm van werkpleklerin (in en buiten de klas) gerealiseerd, waarbij leermomenten vanuit de theorie en de specifieke basisschoolcontext in de praktijk, worden gekoppeld aan beroepsgerichte praktijkopdrachten, ontwerp- of onderzoeksopdrachten.

Lerende leraar

Het partnerschap Samen Opleiden heeft een gezamenlijk en gedragen beeld van het beroep van leraar en heeft dat vertaald in een visie op het leren en opleiden van leraren. Deze visie heeft betrekking op de wijze waarop de leraar een bijdrage kan leveren aan het leren van leerlingen en aan het functioneren van de school. Op basis van het beroepsbeeld zijn toetsbare doelstellingen uitgewerkt voor het opleiden van aankomende leraren, en voor de verdere ontwikkeling van de leraar als professional gedurende de loopbaan.

Leeromgeving

Een samenhangende en consistente leeromgeving ondersteunt (aankomende) leraren in hun leer- en ontwikkelproces als professional. Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid, verbinding tussen theorie en praktijk, en samenhang en verbinding tussen het leren op het opleidingsinstituut en op de leerwerkplek.

Schoolcontext

Iedere school functioneert in een specifieke context die van belang is voor wat de school doet en welke keuzes ze maakt. Onder context verstaan we o.a.:

- administratieve, structurele, bestuurlijke gegevens en historiek
- socio-economische diversiteit
- sociaal-culturele diversiteit
- pedagogisch- en didactische contexten
- partners, samenwerkingen
- infrastructuur
- financiële middelen en regelgeving

Benutten van de diversiteit –Contextrijk leren

Binnen Samen Opleiden benutten we de diversiteit van de schoolcontexten door deze bij het opleiden van studenten en het professionaliseren van alle betrokkenen centraal te stellen. Dit vraagt van de school om de schoolcontext zo te beschrijven, dat duidelijk wordt waar de school voor staat, wat deze de student te bieden heeft en wat de student voor de school zou kunnen betekenen. Hierdoor wordt het duidelijk wat er bijzonder is aan de school en kan de student met zijn begeleiders en opleiders nagaan op welke manier hij zijn bekwaamheden in de school kan gaan ontwikkelen aan de hand van eigen leervragen. De student maakt zo kennis met de visie en speerpunten van de school en leert zich daartoe te verhouden. Doordat de begeleiders de uitvoering van onderwijs expliciteren en met de student bespreken, wordt het voor de student duidelijk vanuit welke visie en schoolcontext er gewerkt wordt en op welke wijze dit vorm krijgt. De student krijgt een beeld waar welke school voor staat, wat bijdraagt aan het ontwikkelen van een eigen visie op onderwijs.

Voorbeeld: In de praktijk betekent dit dat er voor de studenten een verschuiving plaats vindt van opgeleid worden binnen een bepaalde groep naar opgeleid worden binnen een bepaalde school. Tijdens de startbijeenkomst voor studenten in de eerste stageweek wordt de schoolcontext met al zijn leermogelijkheden bij de studenten geïntroduceerd. School- en instituutsopleider werken hierin samen.

Er wordt aandacht besteed aan vragen als: Hoe koppelt de student persoonlijke leervragen aan de schoolcontext? Wat heeft de school te bieden? Wie zijn de kern docenten en verantwoordelijken voor specifieke gebieden? Hoe verhoudt e.e.a. zich tot de stagewerkzaamheden in de eigen groep? Wat zijn essentiële communicatielijnen? Wat zijn de wederzijdse verwachtingen? Wat is de rol van de wpb, school- en instituutsopleider? Wie neemt het initiatief? Voor bijv. het bijwonen van teamvergaderingen, bouwoverleg, studiedagen, ouderavonden ligt het initiatief bij het begeleidingsteam.

Voor bijv. specifieke afspraken binnen contextrijk leren, het plannen en uitvoeren van opdrachten ligt het initiatief bij de student. En hoe kan de student zijn eigen ontwikkeling optimaal sturen en invullen? Concrete voorbeelden van leermogelijkheden buiten de eigen stageklas zijn o.a.: internationale schakelklassen, Engelse lessen door de hele school (Yellow Brick Road), hoe verzorgt de school onderwijs op afstand en de rol van studenten daarbij, leertijduitbreiding, 21ste-eeuwse vaardigheden op schoolniveau, specifieke programma's die door de hele school lopen (bijv. Met woorden in de weer als semantiseringsprogramma), doorgaande leerlijnen van peuters naar kleuters naar groep 3, externe partners etc.

Door de context van de school –en daarmee de actuele thema's die op de school spelen–als uitgangspunt te nemen voor het leren op de werkplek, worden de studenten zich bewust van die context en kunnen zij in hun leren, ontwikkeling en toekomstverwachtingen daarop aansluiten. In eerste instantie voor een brede ontwikkeling en in tweede instantie kennismaken met diverse mogelijkheden voor specialisatie. Op deze manier laten we studenten voortdurend praktijk en theorie met elkaar verbinden en dit benutten om aan hun eigen ontwikkeling te werken én die van de leerlingen. Zo realiseren studenten ook een eerste uitgangspunt van ons beroepsbeeld: Het tegemoet komen aan de diverse leerbehoeftes van leerlingen en ondersteunen van hun leren in diverse contexten.

Het werkpleklernen wordt bevorderd door aanstaande leraren optimaal te laten profiteren van alle leermogelijkheden die de school te bieden heeft, in en buiten de klas, en die per school beschreven

staan in de schoolcontext. De Instituutsopleider, schoolopleider en werkplekbegeleider ondersteunen de aanstaande leraar om gebruik te leren maken van die rijke schoolcontext.

Voor betrokken professionals uit de beroepspraktijk en de opleiding betekent het, dat zij zelf ook de context van binnenuit leren kennen en die kennis gebruiken om de eigen professionaliteit en werkpraktijk te blijven ontwikkelen en vernieuwen. De intensiteit van de samenwerking zorgt voor een focus op opleiden, begeleiden en professionaliseren waar niet alleen de student, maar ook de (startende) leerkracht en pabodocent van profiteren. Samen Opleiden beoogt alle betrokkenen op hun rol en taak binnen de opleidingsschool blijvend te professionaliseren.

De leerwerkplek

Algemene gegevens

School:

Adres:

Postcode/plaats

Telefoonnummer:

Mailadres:

Website:

Schoolorganisatie (kruis aan, laat weg of voeg toe, afhankelijk van wat voor de school van toepassing is)

☐ Bovenschools directeur ☐ Directeur/Schoolleider ☐ Adjunct-directeur/locatieleider ☐ Bouw/unitcoördinatoren (OB-MB-BB) ☐ Kernteam (gedeeld leiderschap) ☐	☐ Intern begeleider ☐ Coördinator Leonardo/plusklas ☐ Coördinator schakelklassen ☐ Ouderconsulent ☐ Parallelcoaches/ parallelteams ☐ .....

Expertise binnen de school/ vakdocenten

☐ Reken- & Leesspecialisten ☐ Coordinator Teach Like A Champion/ TLAC ☐ Coördinator(en) Met Sprongen Vooruit/ MSV ☐ Specialist VVE/ vroegsignalering ☐ Specialisten Meer- & Hoog Begaafdheid ☐ Gedragsspecialist(en) ☐	☐ Docent Wetenschap en Techniek ☐ Docent Mindfulness ☐ Docenten meertalig onderwijs ☐ Vakdocent Filosofie ☐ Coördinator Verlengde Dag Arrangementen ☐ Coördinator Gelijke kansenbeleid ☐ Coördinator(en) ICT/ Afstandsleren/ digitale vaardigheden ☐ .....

Zorgteam

- Zorgcoördinator(en)
- Orthopedagoog
- Psycholoog
- .....
- Schoolmaatschappelijk werker
- Leerling decaan
- Specialisten didactische opvanggroepen (OPP-leerlingen)
- .....

Netwerk betrokken instanties

- JOT Jeugd Ondersteuningsteam
- CJG Centrum Jeugd en Gezin
- Schoolarts
- Leerplichtambtenaar
- Wijkagent
- Koers VO
- Stichting JOZ
- JEF
- Bibliotheek
- .....
- .....
- .....

De school beschikt over/ maakt gebruik van:

- Ouderraad
- Medezeggenschapsraad
- Medewerkers bedrijfsvoering (conciërge, administratie, financieel medewerkers etc.)
- Peuterspeelzaal, Peuterdagopvang (binnen de school), Kinderopvang/BSO
- Leerlingvolgsysteem
- Social Media
- Media voor oudercontact
- .....

Karakteristiek van de school

- Hoe en waar is de school gesitueerd? (Wijk, faciliteiten in de buurt, andere scholen etc)

.....
.....
.....
.....

- Beschrijf de schoolpopulatie. (Denk aan sociaaleconomische en -culturele achtergronden, specifieke doelgroepen etc.)

.....
.....
.....
.....

- Wat zijn de visie, missie en of kernwaarden van de school?

.....
.....
.....
.....

- Wat zijn de speerpunten van de school voor de komende jaren? (Ontwikkelpunten, doelen uit het jaarplan)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Onderwijsconcept

Waarin onderscheidt de school zich van andere scholen en in welke mate kan de school de student in zijn/haar ontwikkeling tegemoetkomen in contextrijk leren?

Onderwijsconcept: (Denk aan Regulier/ Daltononderwijs/ Montessori/ Jenaplan/ Leonardo MHB etc. met korte beschrijving)

.....
.....

Didactiek: (Denk aan didactisch handelen, leermiddelen)

.....
.....

Pedagogiek: (Denk aan Teach like a champion, protocollen zorgleerlingen, pestprotocol, klassenmanagement)

.....
.....

Samenwerken met ouders: (Denk aan ouderbetrokkenheid 3.0, ouderconsulent)

.....
.....

Professionele cultuur binnen de school (Denk aan leergemeenschappen, expertteams)

.....
.....

Het opleidingsteam

*Studenten en zij-instromers worden begeleid door een opleidingsteam van **gecertificeerde leerkrachten & opleiders** en worden in het schoolklimaat meegenomen als volwaardig collega en lid van het team, met als doel hen in eigenaarschap op te leiden tot een startbekwame leerkracht met een sterke professionele identiteit.*

Het opleidingsteam op de school bestaat uit: (Kruis aan en vul namen in)

- De bovenschoolse schoolopleider (BSO vanuit het bestuur): .....
- De schoolopleider(s) (SO): .....
- De instituutsopleider (IO): .....
- De werkplekbegeleiders (WPB):.....
- De onderzoeksbegeleiders (OB): .....
- De coach startende leerkrachten/liocoach (CS):.....

Wederkerige samenwerkingsrelatie – Verbinding theorie-praktijk

De wederkerige samenwerkingsrelatie zorgt ervoor dat alle professionals in het partnerschap vanuit hun eigen expertise steeds de verbinding theorie-praktijk maken. De begeleiders en opleiders dagen de student en de startende leraar voortdurend en op verschillende manieren uit om de verbinding tussen theorie, praktijk en de eigen groei als professional te leggen. Hierbij nemen zij de ervaringen op de werkplek, de theorie en de context van de school als uitgangspunt.

In welke mate geeft de school hier al invulling aan:

- Gezamenlijke plaatsing “op maat” van studenten op de stageplek
- Organisatie startbijeenkomst/ info over de school
- Na twee weken startgesprek IO/SO/WPB/ afspraken leerdoelen
- Klassenbezoeken IO/SO/ student
- Tussenevaluaties & beoordelingen door IO/ WPB/SO/
- Contact opleiding t.b.v. onderzoeksbegeleiding door OB
- Begeleiding voor onderzoek door OB a.d.h.v. de onderzoeksagenda (in samenwerking met opleiding)
- Feedback op basis van de gezamenlijk ontwikkelde materialen: koppelkaart, verbinden theorie-praktijk, GO/No GO formulier, lesvoorbereidingsformulier
- video-coaching
- Twee- a driewekelijks contactmoment IO/SO
- Gezamenlijke intervisiemomenten studenten/ IO/SO/ WPB
- Contactmomenten m.b.t. Samen Opleiden (panelgesprekken, symposia, trainingen/bijeenkomsten rollen opleidingsteam)
- Video-coaching
- Er vinden klassenbezoeken door SO/IO en daarbij behorende evaluatiegesprekken plaats.
- Ear-coaching
- Coaching aan de hand van de Koppelkaart (m.b.t. koppeling theorie & praktijk)
- Co-teaching
- Collegiale consultatie
- Studenten worden gestimuleerd een eigen identiteit te ontwikkelen door hen in contact te brengen met de expertise binnen de school. Er is ruimte & mogelijkheid voor specialisatie.
- .....

Geef aan hoe de school de student al meeneemt in de schoolcultuur en organisatie en hoe de school de student ondersteunt en motiveert in zijn/haar leerproces. Denk tevens aan ruimte voor ontwikkeling van eigen identiteit. De school biedt een contextrijke leeromgeving door gebruik te maken van de volgende leermogelijkheden en leermiddelen:

- Studenten worden meegenomen in de professionaliseringsagenda van de school: Team/bouwoverleg, thema(mid)dagen, lezingen, trainingen en masterplannen.
- Studenten participeren bij studiedagen (samen leren inhoud geven).
- Studenten nemen deel aan intervisiebijeenkomsten.
- Studenten zijn betrokken bij oudergesprekken, ouderparticipatie, rapportgesprekken, verwijzingen VO
- Studenten nemen deel aan vergaderingen, het bouwoverleg, parallelbijeenkomsten ed..
- Studenten worden gemotiveerd tot het voeren van oudergesprekken en gesprekken met externe instanties
- Studenten nemen deel aan het overleg met het onderwijskundig team m.b.t. zorgleerlingen
- De student maakt gebruik van de speerpunten van de school voor onderzoek en worden daarin begeleid door de onderzoeksbegeleiders van de school.
- Studenten kunnen gebruik maken van op school aanwezige literatuur
- Anders, ...

Netwerken en samenwerking met externe instanties

Samenwerking met externe instanties komt vaak ten goede aan de sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling van leerlingen. Daarmee kan de opleidingsschool zich ook op andere gebieden profileren. De student kan in zijn/haar opleiding, ten bate van zijn persoonlijke ontwikkeling betrokken worden bij verschillende initiatieven waar de opleidingsschool bij betrokken is. Geef aan op welke gebieden de school actief betrokken is:

- Schoolondersteuningsprofiel
- Antipestbeleid
- Participatie in netwerken: VDA (verlengde dagarrangementen)
- Participatie in netwerken: Armoedebeleid/gelijke kansenbeleid
- Huiswerkbegeleiding (studiebol)
- Een brede basisondersteuning
- MHB-leerlingen
- SBO-leerlingen
- OPP-leerlingen
- VVE vroeg en voorschoolse educatie/ samenwerking peuterspeelzalen-dagopvang
- Participatie kunst en cultuur
- 21^e eeuwse vaardigheden zoals ICT-vaardigheden, mediawijsheid e.d.
- (School)bibliotheek: leesbevordering
- Anders, ...

Onderzoekend leren en handelen

Het partnerschap leidt aanstaande leerkrachten op die onderzoekend, intentioneel handelen binnen de context van de school en die begeleid, opgeleid en beoordeeld worden door bekwame onderzoeksbegeleiders. De samenwerking tussen de onderzoeksbegeleiders van basisschool en pabo is structureel en complementair. De onderzoekende houding van de student wordt gestimuleerd en het onderzoek levert een inhoudelijke bijdrage aan de schoolontwikkeling.

Beschrijf voor welke onderwerpen de student middels onderzoek een bijdrage kan leveren aan de schoolontwikkeling. (Bijv. onderwerpen die in het schooljaarplan centraal zijn. Onderzoek kan op groepsniveau of schoolniveau plaats vinden)

.....
.....